

SLACHTA MARGIT NEMZETI SZOCIÁLPOLITIKAI INTÉZET

MOZGÁSSÉRÜLTET SEGÍTŐ KUTYA KIKÉPZŐJE
SZOCIÁLIS ÁGAZATI KÉPZÉS
KÖZPONTI GYAKORLATI TÉTELSORA

Jóváhagyta:

Csizi Péter
szociális ügyekért felelős helyettes államtitkár

Kiadva:
2023. november

A vizsgafeladat megnevezése:

1. vizsgarész: MSS kutya kiképzése
2. vizsgarész: MSS kutya átadása kliensnek

A vizsgafeladat ismertetése:

A gyakorlati tételek kettő részből állnak (1., 2. vizsgarész).

1. vizsgarész: A vizsgázó a gyakorlatban mutatja be, hogyan tudja végrehajtani a kihúzott tétel által meghatározott feladatot. Valamennyi feladatnál a vizsgázó először az adott feladatban kezdő szinten álló, lehetőleg 1,5 évesnél fiatalabb kutyával mutatja be lépésről-lépésre, hogy milyen módszerrel {pozitív megerősítéssel, klikker tréninggel, „do as I do”-val (szociális tanuláson alapuló utánozó módszer)} tanítja meg a kutyát az adott feladatra. Ezután a vizsgabizottságnak elmagyarázza (szóban), hogyan lép tovább a tanításban (kivéve a kölyöktesztre, ill. fiatal kutya szocializációjára vonatkozó feladat esetén).
2. vizsgarész: Ezt követően a maga által képzett, a 27/2009. (XII. 3.) SZMM rendelet szerint kijelölt közreműködő szervezet honlapján regisztrált kiképzésbe vont saját maga által kiképzett kutyával kerekesszékekben ülve mutatja be ugyanezt a feladatot (kivéve a kölyöktesztre, ill. fiatal kutya szocializációjára vonatkozó feladat esetén).

A vizsgafeladat végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: összesen 30 perc, felkészülési idő 10 perc, amelyből:

1. vizsgarész: MSS kutya kiképzése: 15 perc, felkészülési idő 5 perc
2. vizsgarész: MSS kutya átadása kliensnek: 15 perc felkészülési idő 5 perc

A vizsga időtartamát a hallgató rugalmasan használhatja fel a 2 vizsgarész végrehajtására, de mindkét vizsgarészre elegendő ideje kell jusson ahhoz, hogy azokat be tudja mutatni.

A vizsgafeladat értékelésének szempontjai:

1. vizsgarész értékelési szempontjai:

- Felkészülés (eszközök kiválasztása, elhelyezése)	0-10 pont
- A kutyával való kontaktus felvétele	0-10 pont
- A kiképzési módszer választása, a módszer feladathoz igazított lépéseinek ismerete, alkalmazása	0-40 pont
- A feladat végrehajtása közben a kutya belső állapotának felismerése	0-10 pont

- A kutya személyiségéhez és belső állapotához igazított
motiváció és gátlás alkalmazása 0-20 pont
- Eszközhasználat feladatbemutató vagy problémamegoldás közben 0-10 pont

Összesen adható maximum: 100 pont

2. vizsgarész értékelési szempontjai:

- Felkészülés (eszközök kiválasztása, elhelyezése) és eszközhasználat
feladatbemutató vagy problémamegoldás közben 0-10 pont
- A kutyával való kontaktus felvétele 0-10 pont
- A kiképzési módszer választása, a módszer feladathoz
igazított lépéseinek ismerete, alkalmazása 0-10 pont
- A feladat végrehajtása közben a kutya belső állapotának felismerése
és a kutya személyiségéhez és belső állapotához igazított
motiváció és gátlás alkalmazása 0-10 pont
- A feladat bemutatása a kliens állapotához, képességeihez igazított 0-20 pont
- A feladat magyarázata a kliens állapotához, képességeihez igazított 0-20 pont
- A feladat gyakoroltatása a kliens állapotához, képességeihez igazított 0-20 pont

Összesen adható maximum: 100 pont

A két vizsgarész eredményét átlagolni kell.

A vizsgafeladat akkor eredményes, ha a vizsgázó vizsgarészenként a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át (51 pontot) elérte. Amennyiben valamelyik vizsgarészben a megszerzett pontszám nem éri el az 51-et, mindkét gyakorlati vizsgarészből újra kell vizsgázni.

A vizsgafeladatok lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

Legalább 1 fő, továbbá minden 3. vizsgázóhoz további 1 fő, a kiképzett kutyák számára ismeretlen személy (kliens), aki tud közlekedni a kerekesszékekkel, tud beszélni és értelmileg ép.

A vizsgafeladat végrehajtása során a vizsgázó számára 2 különböző képzettségi szinten lévő kutya kell rendelkezésre álljon:

- (1) az adott feladatban kezdő szinten álló, lehetőleg 1,5 évesnél fiatalabb kutya,
- (2) a hallgató által mozgássérültet segítő munkára teljesen kiképzett kutya.

A vizsga tárgyi feltételei:

A BM/7545-7/2023 engedélyszámon kiadott mozgássérültet segítő kutya kiképzője szociális ágazati képzés képzési programjában meghatározottak szerint.

1. tétel

- A) Mutassa be a kutya számára szokatlan anyagú (fém vagy üveg) **„Tárgy felvétele és kézbe átadása”** feladat tanításának egyes fázisait a kutya felkészültségéhez igazított módon és módszereket alkalmazva! Ehhez a feladat szempontjából alacsony képzettségi szintű kutyát vonjon be. Indokolja meg, milyen módszerrel tanítaná a feladatot és miért! Ismertesse a képzés menetét! Magyarozza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be az **„Ajtónyitás és ajtó becsukása”** feladatot és kezdjen el egy, a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékekben ülő személy (kliens) az ajtótól kb. másfél-két méterre áll meg és küldi előre a kutyát ajtót nyitni. Az ajtó kifelé nyílik, s ha a kutya kinyitotta az ajtót, át is kell haladniuk rajta. Majd a kutya orral bökve vagy lábbal mancsolva behajtja vagy becsukja az ajtót. Ezután a kerekesszékekben ülő személy újra utasítja a kutyát az ajtó nyitására, aki ezúttal a befelé nyíló ajtót kell megfelelő módon kinyissa (a kilincsre rögzített madzag segítségével). A feladatnak akkor van vége, ha visszajöttek a kiindulási oldalra.

Először kerekesszékekbe ülve a vizsgáló maga mutatja be a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

2. tétel

- A) Mutassa be az **„Ajtónyitás és ajtó becsukása”** feladat tanításának egyes fázisait a kutya felkészültségéhez igazított módon és módszereket alkalmazva! Ehhez a feladat szempontjából alacsony képzettségi szintű kutyát vonjon be. Indokolja meg, milyen módszerrel tanítaná a feladatot és miért! Ismertesse a képzés menetét! Magyarozza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„Villanykapcsolás”** feladatot és kezdjen el egy, a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékekben ülő személy a kapcsolótól kb. 1,5-2 méterre áll meg és küldi előre a kutyát. A kutya utasításra elvégzi a villany felkapcsolását, majd a kerekesszékekben ülő személy újra utasítja a kutyát a kapcsoló lekapcsolására. Először kerekesszékekbe ülve a vizsgáló maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

3. tétel

- A) Mutassa be a **„Villanykapcsolás”** feladat tanításának egyes fázisait a kutya felkészültségéhez igazított módon és módszereket alkalmazva! Ehhez a feladat szempontjából alacsony képzettségi szintű kutyát vonjon be. Indokolja meg, milyen módszerrel tanítaná a feladatot és miért! Ismertesse a képzés menetét! Magyarázza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„Kosár idegen személyhez küldése”** feladatot és kezdjen el egy, a kutyával most összeismerkedő és a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékekben ülő személy egy a kutya számára idegen személyhez küldi a kutyával a kosarat. Az idegen próbálja magára irányítani a kutya figyelmét, kedvesen szól hozzá. Amint a kutya odaért, átveszi a kosarat, vár pár másodpercig, majd visszaadja. A kutya visszaviszi a kosarat a kerekesszékekben ülőnek, és azt megfelelő módon átadja neki.

Először kerekesszékekbe ülve a vizsgáló maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

4. tétel

- A) Mutassa be a **„Bot vagy mankó feladása földről”** feladat tanításának egyes fázisait a kutya felkészültségéhez igazított módon és módszereket alkalmazva! Ehhez a feladat szempontjából alacsony képzettségi szintű kutyát vonjon be. Indokolja meg, milyen módszerrel tanítaná a feladatot és miért! Ismertesse a képzés menetét! Magyarozza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„Speciális feladat tanítása: pulóver/kabát cipzárjának lehúzása, majd a pulóver/kabát lehúzása a kerekesszékekben ülő kliens kezéről, ill. felső testéről”** feladatot és kezdjen el egy, a kutyával most összeismerkedő és a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékekben ülő személy utasítást ad a kutyának, hogy a rajta lévő pulóver cipzárját fogja meg, majd húzza le. Ezt követően a kutya fogja meg a pulóver egyik ujját és húzza le azt a kliens karjáról. Ugyanezt ismételi meg a kutya a kliens másik kezén. Végül a kliens felső testéről lehúzott pulóvert a kutya szájában tartva adja a kliens kezébe vagy kérésre tegye a kliens ölébe. A kliens kezével nem foghatja meg és nem húzhatja le a pulóver ujját. Vállal, felső testével segíthet a kutyának a feladat sikeres végrehajtása érdekében. Először kerekesszékekbe ülve a vizsgáló maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

5. tétel

- A) Mutassa be a **„Póráz feladása zavaró körülmények (más tárgy, mozgó ember) mellett”** feladatok tanítását! Ehhez a feladat szempontjából alacsony képzettségi szintű kutyát vonjon be. Indokolja meg, milyen módszerrel tanítaná a feladatot és miért! Ismertesse a képzés menetét! Magyarázza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„Fémbögre felvétele és kézbe átadása”** feladatot és kezdjen el egy, a kutyával most összeismerkedő és a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékekben ülő személy a tőle távolabb (kb. 2 méterre) a földön elhelyezett fémtárgyat (pl. fémbögre) „kéri be” a kutyától, aki azt felveszi a földről, behozza és kézbe adja. Először kerekesszékekbe ülve a vizsgáló maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

6. tétel

- A) Mutassa be a **„Tárgyhoz/akadályhoz küldés”** feladat tanításának egyes fázisait a kutya felkészültségéhez igazított módon és módszereket alkalmazva! Ehhez a feladat szempontjából alacsony képzettségi szintű kutyát vonjon be. Indokolja meg, milyen módszerrel tanítaná a feladatot és miért! Ismertesse a képzés menetét! Magyarozza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„Bot vagy mankó feladása földről”** feladatot és kezdjen el egy, a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékekben ülő személy kezéből véletlenül leesett botot vagy mankót a kutya felveszi a földről és tartja, amíg a gazda el nem veszi azt tőle. Először kerekesszékekbe ülve a vizsgáló maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

7. tétel

- A) Mutassa be a **„Pórázon követés lassú lépésben kerekesszék mellett”** feladat tanításának egyes fázisait a kutya felkészültségéhez igazított módon és módszereket alkalmazva! Ehhez a feladat szempontjából alacsony képzettségi szintű kutyát vonjon be. Indokolja meg, milyen módszerrel tanítaná a feladatot és miért! Ismertesse a képzés menetét! Magyarázza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„Fizetés pénztárnál: pénztárca vagy bankkártya átadása a pénztárosnak”** feladatot és kezdjen el egy, a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékben ülő személy átadja a kutyának a pénztárcáját, aki elveszi azt, megközelíti a pultot/asztalt, mellső lábaival feltámaszkodva átadja a tárcát az ott álló „pénztárosnak”. Majd újra átveszi a tárcát és visszaviszi a küldő személynek. Először kerekesszékben ülve a vizsgáló maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

8. tétel

- A) Mutassa be a **„Közlekedés emberek között kosárral a kutya szájában”** feladat tanításának egyes fázisait a kutya felkészültségéhez igazított módon és módszereket alkalmazva! Ehhez a feladat szempontjából alacsony képzettségi szintű kutyát vonjon be. Indokolja meg, milyen módszerrel tanítaná a feladatot és miért! Ismertesse a képzés menetét! Magyarozza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„Pórázon követés lassú lépésben kerekesszék mellett”** feladatot és kezdjen el egy, a kutyával most összeismerkedő és a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékekben ülő személy a vizsgabizottság által előre meghatározott pontot tereptárgyak és emberek között szabadon közlekedve megközelíti, miközben a kutya megfelelő tempóban mellette halad (nem vált oldalt, a fordulatok során nem marad le vagy tör előre). Először kerekesszékbe ülve a vizsgázó maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges. Ismertesse, mi történik zavarás esetén, mondja el, hogyan reagáljon a kliens és demonstrálja a kívánt viselkedést!

9. tétel

- A) Mutassa be a **„Hangadás, majd csönd kérése”** feladat tanításának egyes fázisait a kutya felkészültségéhez igazított módon és módszereket alkalmazva! Ehhez a feladat szempontjából alacsony képzettségi szintű kutyát vonjon be. Indokolja meg, milyen módszerrel tanítaná a feladatot és miért! Ismertesse a képzés menetét! Magyarázza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be az **„Egy adott tárgy kiválasztása”** feladatot és kezdjen el egy, a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kutya számára ismerős három használati tárgy van elhelyezve egymástól kb. 1 méterre, a földtől kb. fél méter magasságban (polcon, padon, széken). A kerekesszékekben ülő személy a tárgytól 2-3 méter távolságból egymás után behozatja a tárgyakat a kutyával. A vizsgabizottság határozza meg a behozandó tárgyak sorrendjét. A kerekesszékekben ülő személy bármilyen módon (beszéddel, gesztusokkal) jelezheti, hogy melyik tárgyat kell a kutyának behoznia, de közben nem hagyhatja el a helyét.

Először kerekesszékekben ülve a vizsgáló maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges. Milyen arányban érdemes a jutalmazást/kontroll alkalmazni? Magyarázza ezt el a kliensnek és vezesse rá a feladat helyes végrehajtására!

10. tétel

- A) Mutassa be az **„Egy adott tárgy kiválasztása”** feladat tanításának egyes fázisait a kutya felkészültségéhez igazított módon és módszereket alkalmazva! Ehhez a feladat szempontjából alacsony képzettségi szintű kutyát vonjon be. Indokolja meg, milyen módszerrel tanítaná a feladatot és miért! Ismertesse a képzés menetét! Magyarozza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„Közlekedés emberek között kosárral a kutya szájában”** feladatot és kezdjen el egy, a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékesben ülő személy a kosárba egy zacskó jutalomfalatot helyez, majd a kutyával megfogatja a kosarat. A kutyát pórázon vezetve pár percig együtt haladnak a jövő-menő emberek között. (Ha megállnak, a kutya külön utasítás nélkül is leteheti maga elé a kosarat, de tovább induláskor újra fel kell vennie azt.) Először kerekesszékesbe ülve a vizsgáló maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges. Segítsen a kliensnek az esetleg felmerülő zavaró ingereket kezelni, mutassa be, hogy zavarás esetén mi a helyes viselkedés a kutyával, illetve a környezettel szemben!

11. tétel

- A) Mutassa be **kezdő, fiatal kutya szocializációjának legfőbb mozzanatait** és azok kontrolljának helyes módozatait (találkozás idegen, furcsa emberekkel, idegen kutyákkal)! Ismertesse a félelmi agresszió enyhe esetében alkalmazandó eljárást! Kezdő kutyával mutassa is be a szocializáció esetén alkalmazandó eljárást!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„három trükk kérését kézjel (hangjel nélkül), illetve három hangjel (vizuális segítség nélkül) alkalmazását”**! Trükkök lehetnek pl. forog, tolat, pacsi lábra, ugat, hempereg stb. Ismertesse a kézjelek tanítási folyamatát! Ezután kezdjen el egy, a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékekben ülő személy utasítást ad a kutyának az előre megbeszélt trükkök teljesítésére. A kliens használhat vezényszót és/vagy kézjelet is. Először kerekesszékebe ülve a vizsgáló maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

12. tétel

- A) A **klikkertréning** módszert alkalmazva tanítson egy, a feladat szempontjából képzetlen, de klikkerrel való formálásban jártas kutyát a **„Fiók kinyitása-becsukása”** feladatra! Ismertesse a feladat további lépéseit (amire a vizsgán már nem nyílik lehetőség)! Mondja el, hogyan tanítaná a feladatot más módszerrel! Ismertesse a tréningtervet, annak lépéseit, illetve a klikkeres tanítás előnyeit!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„Hangadás, majd csönd kérése vezényszóra, majd csak kézjelre”** feladatot és kezdjen el egy, a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékekben ülő személy vezényszóval utasítást ad a kutyának a hangadásra, a kutya ugatása után pedig utasítást ad a hallgatásra. Először kerekesszékebe ülve a vizsgázó maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

13. tétel

- A) Mutassa be, hogyan tanítja a **„Kerekesszék mellett lógatott kéz felhelyezése ölbé”** feladatot! Magyarozza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén! Ismertesse a különböző tréning módszereket és mutassa is be azokat!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„Tárgyhoz/akadályhoz küldés”** feladatot és kezdjen el egy, a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékben ülő személy utasítást ad a kutyának, hogy a kutyától kb. 3 méterre elhelyezett tárgyhoz menjen, és ott feküdjön le. Először kerekesszékbe ülve a vizsgáló maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

14. tétel

- A) Mutassa be egy **képzetlen fiatal (<1 éves) kutyán** a mozgássérült-segítő munkára való **alkalmasság** megállapításakor alkalmazandó módszereket! A gyakorlatban is mutassa be a kutya kiválasztására alkalmazható módszerek, tesztek lényegi elemeit, és a látottak alapján értékelje a kutya megfigyelt viselkedését! Milyen kutya alkalmas erre a feladatra? Miért? Mutassa be a jelenlévő kezdő kutyákon a tesztelést és értékelje is a látottakat!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„Kerekesszék mellett lógatott kéz visszahelyezése a kerekesszék karfájára vagy ölbe”** feladatot és kezdjen el egy, a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékekben ülő személy egyik kezét lelógatja a kerekesszék mellé, majd utasítást ad a kutyának a kéz visszaemelésére ölbe. Először kerekesszékekben ülve a vizsgáló maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

15. tétel

- A) Mutassa be a **„Kisméretű fémtárgy (pénzérme, kulcs) feladása földről”** feladat tanításának egyes fázisait a kutya felkészültségéhez igazított módon és módszereket alkalmazva! Ehhez a feladat szempontjából alacsony képzettségi szintű kutyát vonjon be. Indokolja meg, milyen módszerrel tanítaná a feladatot és miért! Ismertesse a képzés menetét! Magyarázza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„Kosár idegen személyhez küldése”** feladatot és kezdjen el egy, a kutyával most összeismerkedő és a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékekben ülő személy egy, a kutya számára idegen személyhez küldi a kutyával a kosarat. Az idegen próbálja magára irányítani a kutya figyelmét, kedvesen szól hozzá. Amint a kutya odaért, átveszi a kosarat, vár pár másodpercig, majd visszaadja. A kutya visszaviszi a kosarat a kerekesszékekben ülőnek, és azt megfelelő módon átadja neki. Először kerekesszékbe ülve a vizsgázó maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

16. tétel

- A) Mutassa be a **„Kosár vagy pénztárca küldése az eladónak”** feladat tanításának egyes fázisait a kutya felkészültségéhez igazított módon és módszereket alkalmazva! Ehhez a feladat szempontjából alacsony képzettségi szintű kutyát vonjon be. Indokolja meg, milyen módszerrel tanítaná a feladatot és miért! Ismertesse a képzés menetét! Magyarázza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„Kesztyű lehúzása kliens kezéről”** feladatot és kezdjen el egy, a kutyával most összeismerkedő és a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékekben ülő személy utasítást ad a kutyának az egyik kezére fölvetett kesztyű lehúzására. A kutya a kliens kezéről fájdalom vagy sérülés okozása nélkül lehúzza a kesztyűt, majd kézbe vagy ölbe adja azt a kliensnek. Először kerekesszékekbe ülve a vizsgáló maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

17. tétel

- A) Mutassa be a **„Trükk kérése csak vezényszóra, majd csak kézjelre kerekesszékből”** feladat tanításának egyes fázisait a kutya felkészültségéhez igazított módon és módszereket alkalmazva! Ehhez a feladat szempontjából alacsony képzettségi szintű kutyát vonjon be. Indokolja meg, milyen módszerrel tanítaná a feladatot és miért! Ismertesse a képzés menetét! Magyarozza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„Póráz feladása zavaró körülmények között”** feladatot és kezdjen el egy, a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékesben ülő személy kezéből "véletlenül" leesett póráz a kutya vezényszóra felveszi a földről és kézbe adja.

Először kerekesszékesbe ülve a vizsgáló maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

18. tétel

- A) Mutassa be a **„Fizetés pénztárnál: pénztárca, bankkártya átadása a pénztárosnak a pultra, majd visszaadása a gazdának.”** feladat tanításának egyes fázisait a kutya felkészültségéhez igazított módon és módszereket alkalmazva! Ehhez a feladat szempontjából alacsony képzettségi szintű kutyát vonjon be. Indokolja meg, milyen módszerrel tanítaná a feladatot és miért! Ismertesse a képzés menetét! Magyarázza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén!
- B) Mutassa be egy tipikus **utógondozási probléma** lehetséges megoldási módjait a rendelkezésre álló kutyákkal: **tárgykiválasztás pontatlan vagy nem működik!** A gazda képességeihez mérten hogyan tudná ezt kezelni? Állítson össze hozzá tréningtervet és ismertesse annak kivitelezését! Kontrollprobléma esetén soroljon fel különböző megoldási lehetőségeket!

A feladat leírása:

Először kerekesszékebe ülve a vizsgázó maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

19. tétel

- A) Mutassa be a **„Plasztikkártya feladása földről”** feladat tanításának egyes fázisait a kutya felkészültségéhez igazított módon és módszereket alkalmazva! Ehhez a feladat szempontjából alacsony képzettségi szintű kutyát vonjon be. Indokolja meg, milyen módszerrel tanítaná a feladatot és miért! Ismertesse a képzés menetét! Magyarozza el, hogy a feladat gyakorlása során milyen kommunikációs jelekből következtet a kutya belső állapotára, és ezek mennyiben változtatnak a tréning menetén!
- B) Képzett mozgássérültet segítő kutyájával mutassa be a **„Speciális feladat tanítása: zokni lehúzása kliens lábáról”** feladatot és kezdjen el egy, a kutyával most összeismerkedő és a kutya használatában járatlan kerekesszékes személyt (kliens) tanítani arra, hogyan tudja maga is végrehajtani a feladatot a kutyával.

A feladat leírása:

A kerekesszékekben ülő személy utasítást ad a kutya számára, hogy a lábán lévő zoknit húzza le. A kliens megmozdíthatja, illetve a kutya felé nyújthatja a lábát, kézzel azonban nem érhet hozzá a zoknihoz. A kutya a zokni lehúzása után a kerekesszékekben ülő kliensnek megfelelő módon (kezébe vagy ölébe) átadja azt. Először kerekesszékekbe ülve a vizsgáló maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja, amikor szükséges.

20. tétel

- A) Mutassa be a „**Kölyökkiválasztás módszerét**” (előkészítése, megvalósítása) adott típusú munkára a Hundezentrum Canis-Familiaris (<http://canis-familiaris.de/>) által alkalmazott kölyökteszt alapján! Részletesen mutassa be a kutya kiválasztására alkalmazható módszerek, tesztek lényegi elemeit! Milyen kutya alkalmas a MSS feladatra? Miért?
- B) Mutassa be egy tipikus **utógondozási probléma** lehetséges megoldási módjait a rendelkezésre álló kutyákkal: **tárgykiválasztás pontatlan vagy nem működik!** A gazda képességeihez mérten hogyan tudná ezt kezelni? Állítson össze hozzá tréningtervet, ismertesse és mutassa be annak kivitelezését! Kontrollprobléma esetén soroljon fel különböző megoldási lehetőségeket!

A feladat leírása:

Először kerekesszékekben ülve a vizsgázó maga mutatja meg a feladatot, majd elmagyarázza a kliensnek a teendőket. Ezután a kliens hajtja végre a feladatot. A vizsgázó felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja azt, amikor szükséges.

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített

BM/29229-9/2023.